

ผลของกลุ่มจิตวิทยา เพื่อภาวะสำเร็จแห่งตนตามแนวคิดของชอسترอม
ที่มีต่อภาวะสำเร็จการแห่งตนในนักศึกษามหาวิทยาลัย

นางสาวศุจเดือน ชินเจริญทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-195-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016506

110312213

EFFECTS OF SHOSTROM'S ACTUALIZING GROUP ON
SELF - ACTUALIZATION OF UNIVERSITY STUDENTS

MISS DUTDUAN CHINCHAROENSUP

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-195-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของกลุ่มจิตวิทยา เพื่อภาวะสัจจะแห่งคนตามแนวคิดของชอศตรอมที่มีต่อ
ภาวะสัจจการแห่งตน ในนักศึกษามหาวิทยาลัย
โดย นางสาวศุจเดือน ชินเจริญทรัพย์
ภาควิชา - จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โลริช โปธิแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.จัน แบริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โลริช โปธิแก้ว)

คุณเดือน ชินเจริญทรัพย์ : ผลของกลุ่มจิตวิทยาเพื่อภาวะสำจจะแห่งตนตามแนวคิดของ
ชอสโตรมที่มีต่อภาวะสำจการแห่งตนในนักศึกษามหาวิทยาลัย (EFFECTS OF SHOSTROM'S
ACTUALIZING GROUP ON SELF-ACTUALIZATION OF UNIVERSITY STUDENTS.)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.โสรัช โทธิแก้ว, 111 หน้า. ISBN 974-577-195-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตวิทยาเพื่อภาวะสำจจะแห่งตนตามแนวคิด
ของชอสโตรมที่มีต่อภาวะสำจการแห่งตนของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยมีสมมุติฐานว่า ภาวะสำจการ
แห่งตนของกลุ่มตัวอย่างจะเพิ่มขึ้นหลังจากเข้ากลุ่มจิตวิทยาเพื่อภาวะสำจจะแห่งตนตามแนวคิดของชอสโตรม
กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ซึ่งอาสาสมัครเข้าร่วมในการวิจัยและได้คะแนนจากแบบวัดภาวะสำจการแห่งตนซึ่งผู้วิจัยแปลและดัดแปลง
จากพีโอไอ (POI : Personal Orientation Inventory) และใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้
กล่าวคือ ได้คะแนนตั้งแต่ลบ 0.5 S.D. ลงไปของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มาสมัคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน
8 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 19-24 ปี ได้รับการสุ่มมาเข้าร่วมกลุ่มจิตวิทยาเพื่อภาวะสำจจะแห่งตนตามแนว
คิดของชอสโตรมเป็นเวลาต่อเนื่องกัน 2 วัน 2 คืน รวมเวลา 20 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม
การวิจัยนี้ใช้วิธีการทดลองชนิดกลุ่มเดียวแบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธี
ทดสอบความแตกต่างของคะแนนรวม และแต่ละด้านของแบบวัดในครั้งทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
และคะแนนครั้งหลังการทดลอง (Posttest) โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภาวะสำจการแห่งตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากเข้าร่วมกลุ่มจิตวิทยาเพื่อภาวะสำจจะแห่งตนตามแนวคิดของชอสโตรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ..... คุณเดือน ชินเจริญทรัพย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... โสรัช โทธิแก้ว

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาอื่น ๆ

DUTDUAN CHINCHAROENSUP : EFFECTS OF SHOSTROM'S ACTUALIZING GROUP ON SELF-ACTUALIZATION OF UNIVERSITY STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOREE POKAEO, Ed.D. 111 pp. ISBN 974-577-195-3

The purpose of this research was to study the effects of Shostrom's actualizing group on self-actualization of university students. The hypothesis tested was that the students who underwent an actualizing group experience would increase their self-actualization. The sample for this research included eight undergraduate students of Songklanakarintr University in Hat Yai in the province of Songkhla, age 19 to 24 years. They were randomly selected from among the 12 students who scored 0.5 S.D. below the mean of a total of 58 students who volunteered to participate on the experiment. These eight students attended the 20 hour experience in the actualizing group from Friday night until Sunday noon. The leader was the researcher. The instrument used to measure self-actualization was the POI (Personal Orientation Inventory) translated and adapted by the researcher. The randomized one group pretest-posttest design was used. The statistical method for data analysis was the t-test.

Results show that the subjects obtained a significant increase of scores on the POI ($P < .01$) after participating in the group experience.

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิติ ..... อรุณรัตน์ ส. ธรรมสาร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ทัศนัย ทัศนัย

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านซึ่งคอยช่วยเหลือ ให้แนวทางแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ท่านเหล่านั้นคือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โปธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งให้โอกาสในการเรียนรู้และเติบโตจากประสบการณ์ทั้งด้านวิชาชีพ และด้านชีวิต ผู้วิจัยสัมผัสกับประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอย่างดีและซาบซึ้งใจในความเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ และดูแลอย่างเอาใจใส่เสมอมา ความกรุณาอันอ่อนโยนจากท่านนำผู้วิจัยให้พบความงาม และเป็นแรงบันดาลใจที่จะดำเนินชีวิตมุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างไม่มีข้อสงสัย

อาจารย์ ดร.จิน แบรี ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ตำราสำหรับค้นคว้า ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในแบบวัด รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับสถิติและ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หลุย จำปาเทศ และอาจารย์ธีรบูรณ์ สมบูรณ์เถกิง ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาในแบบวัด

รองศาสตราจารย์สุภาวดี บุญวงศ์ ดร.อาคม วัชโรสง และอาจารย์คำวณ พิทักษ์ แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสงขลา ที่กรุณาสละเวลาในชั้นเรียนให้ผู้วิจัยทดลองใช้แบบวัด คุณบุญสม ธีรวัฒน์พงศ์ ที่กรุณาช่วยด้านคอมพิวเตอร์ คุณธิตติมา อนุสวณัฏการ ที่กรุณาช่วยพิมพ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์รัตนา นฤภัทร อาจารย์ชูชัย สมितिไกร และอาจารย์อุบล วุฒิสาลิทธิ พี่ผู้อารี คุณคารณิ ประคองศิลป์ คุณสุกฤทัย มุขวงศา คุณนัยนา รัตนมาศพิพย์ คุณภาวดี จันทร์รัสมิ และคุณรัชนิ คันติเสวี ผู้ซึ่งเป็นเพื่อนและให้ความเข้าใจ ขอขอบคุณในความรัก ความห่วงใยของพี่และน้อง ชาวจิตวิทยาการปรึกษาทุกคน ซึ่งไม่อาจเอ่ยนามได้ครบถ้วน

ขอขอบคุณน้อง ๆ นักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในงานวิจัยนี้สำเร็จลง และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนบางส่วนต่อการวิจัย ขอพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่และน้อง ซึ่งให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณเดือน ชินเจริญทรัพย์

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ณ

บทที่

1	บทนำ	หน้า
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	แนวเหตุผลและทฤษฎีพื้นฐาน	4
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	35
	สมมุติฐานการวิจัย	35
	ขอบเขตการวิจัย	35
	ความจำกัดของการวิจัย	36
	คำจำกัดความ ในการวิจัย	37
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	37
2	วิธีดำเนินการวิจัย	
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
	ขั้นตอน ในการพัฒนา เครื่องมือ	44
	ขั้นตอน ในการวิจัย	46
	การประเมินผล	48
	การวิเคราะห์ข้อมูล	48

	หน้า
3 ผลการวิจัย	49
4 การอภิปรายผลการวิจัย	64
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	79
ประวัติผู้วิจัย	111

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

<u>ตารางที่</u>	หน้า
1 แสดงความล้มพันธ์ของโพลาริตีกับพฤติกรรมควบคุมชกโยและพฤติกรรมภาวะลัจจะ.....	18
2 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดภาวะลัจจการแห่งคนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ก่อนและหลังการทดลอง ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่เปลี่ยนแปลง ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของคะแนนที่เปลี่ยนแปลง และผลจากการทดสอบค่าที (t-test)	50
3 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในมาตราหลัก 2 มาตร คือความสามารภในการใช้ ชีวิตปัจจุบัน และความเป็นตัวของตัวเอง จากแบบวัดภาวะลัจจการแห่งคนของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง ($\bar{x}_1$ และ $\bar{x}_2$) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่เพิ่มขึ้น ($\bar{d}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่เพิ่มขึ้น S.D. ($\bar{x}_1 - \bar{x}_2$) และผลการทดสอบค่าที (t-test).....	51
4 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในมาตราย่อย 10 คำนจากแบบวัดภาวะลัจจการแห่งคน ของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง ($\bar{x}_1$ และ $\bar{x}_2$) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ เพิ่มขึ้น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่เพิ่มขึ้น S.D. ($\bar{x}_2 - \bar{x}_1$) และผลการทดสอบ ค่าที (t-test)	52
5 ลรูปผลจากแบบสอบถามปลายเปิด ในสิ่งที่นักศึกษารับรู้ได้จากกลุ่ม.....	53

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงโพลาริด์ที่ต่อเนื่องกัน ระหว่างความเข้มแข็ง - อ่อนแอ	7
2	แสดงคุณภาพ "คน" 4 ระดับ	9
3	สภาวะสามลักษณะของชีวิต	11
4	การสังเคราะห์คุณค่า	11
5	แสดงวิธีการร่างสมคูลย์ภายในชั้นใหม่	13
6	กระบวนการของภาวะสัจจะ	16

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย